

Franci Rokavec
državni svetnik

Številka: 720-03-1/2021/1
Litija, 22. 2. 2021

2

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik
Državnega sveta

Zadeva: Pobudi o uveljavitvi ničelne stopnje zmanjševanja obdelovalnih kmetijskih površin v Republiki Sloveniji

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naslovi naslednji

p o b u d i:

- 1. Z ustreznimi ukrepi naj se ustavi in nadomesti vsak izgubljen m² kmetijske obdelovalne površine.**
- 2. Z ustreznimi ukrepi in spodbudami naj se zagotovi, da se kmetijska zemljišča ob morebitnem opuščanju kmetovanja ne bodo zaraščala, ampak bodo ostala aktivna v svoji funkciji.**

Obrazložitev:

V Sloveniji se kljub prenekaterim sprejetim ukrepom zelo mačehovsko ravna s kmetijskimi zemljišči, kar je razvidno tudi iz podatkov o vedno nižji samooskrbi. Še 1990 smo bili 80 % samooskrbni pri pridelavi hrane. Skrb vzbujajoče je, da se je samooskrba v zadnjih tridesetih letih znižala pod 50 %. Vzroki za tako nizko samooskrbo so v popolni liberalizaciji trga, zaraščanje manj kvalitetnih kmetijskih zemljišč z opuščanjem kmetovanja ter nenazadnje tudi v razbohotenju pozidave, še zlasti najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč.

Visoka stopnja samooskrbnosti z zdravo in lokalno pridelano hrano je skupaj z bogastvom čiste pitne vode tista dobrina, ki bo v naslednjih desetletjih oblikovala ključne elemente varnosti posamezne države in njene dejanske samostojnosti. Zato je treba trend zmanjševanja kmetijskih površin zaustaviti takoj in z izvajanjem ničelne stopnje zmanjševanja kmetijskih zemljišč ustaviti in nadomestiti vsak izgubljen m² kmetijske obdelovalne površine. Ob tem je treba z ustreznimi ukrepi in spodbudami zagotoviti, da se kmetijska zemljišča ob opuščanju kmetovanja ne bodo zaraščala in bodo ostala v svoji aktivni funkciji.

Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se predlaga, da čim prej pristopi k oblikovanju zakonodaje in v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi zagotovi konec pozidavi kmetijskih zemljišč na vseh nivojih z zagotovitvijo vnaprejšnje vzpostavitve nadomestnih kmetijskih zemljišč.

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vseskozi opozarja na nujnost in pomen nacionalnega strateškega načrtovanja trajnostnega kmetijstva in samooskrbe ter koncepta trajnega varovanja kmetijskih zemljišč. Ob obravnavi Predloga zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE) - nujni postopek, EPA 1472-VIII je kot zainteresirana komisija izrazila pomisleke glede spremembe določbe Zakona o urejanju prostora, da občini ob prvih spremembah občinskega prostorskega načrta ni treba določiti ureditvenih območij naselij in območij za dolgoročni razvoj naselij, kadar se ne predlaga sprememba namenske rabe kmetijskih zemljišč v obsegu več kot 10 ha. Komisija je menila, da je tako določilo v neskladju s konceptom trajnega varovanja kmetijskih zemljišč, saj je v težnji zagotavljanja čim večje samooskrbe in prehranske varnosti ključno zagotoviti obdelanost kmetijskih zemljišč in ustrezno varstvo pred njihovo trajno spremembo. Zato je predlagala, da se zakonsko predlagano mejo do 10 ha zmanjšati na 1 ha, da se prepreči nesmotrno poseganje v kmetijska zemljišča, kar pa žal ni bilo upoštevano.

Državni svetnik
Franci Rokavec, l.r.